

CYKELFRÄMJANDET

Vad vi har gjort 2021

CYKEL
1934
FRÄMJANDET

Innehåll

Verksamhetsberättelsen går igenom det som har varit under kalenderåret 2021.

FÖR ETT BÄTTRE CYKELSVRIGE5

LOBBYING.....7

Yttranden

- Infrastrukturplaneringen
- Enpersonsfordon
- Byggregler

Debattartiklar

Pressmeddelande

Våra segrar

PROJEKT 9

Cykelvägsanalys

S.I.C.T.A

Cykelvänlig skola

Hållbara leder

Rådet mot Högersvängsolyckor

Cykelvänligast

Bikeable city

Checklista för bättre cykelvägar

Fortsatt folk: Hälsa

Trans-Baltic Sea Bicycle Route

Stigcykling för barn och unga med NPF

Frihet på cykel

VERKSAMHET 13

Cykelturveckan

Kommunvelometern

Nationella persontransportrådet

Cyklistvelometern

Svenska Cykelstäder

Riksdagens cykelnätverk

Svensk cykling

#cykelvinter

Uppsatsstipendium

MARKNADSFÖRING17

Vi behöver bli fler

Vi behöver bli yngre

kommunvelometern

Cyklistvelometern

Kornhamnstorget 1946. Fotograf: Lennart af Petersens. Stockholms stadsmuseum

För ett bättre Cykelsverige, där fler cyklar mer året om.

Vår vision består av två delar där ett bättre Cykelsverige handlar om att cyklister får bättre infrastruktur som är en viktig förutsättning för att cyklandet ska kunna öka.

Den andra delen handlar om att vi gör insatser så att fler än idag väljer att cykla. Fler som cyklar kan resultera att fler vill bli medlemmar hos oss och engagera sig eller stötta oss i det viktiga arbetet som vi har framför oss.

Vi tror att cykeln har en viktig roll för att våra miljömål ska kunna nås. Då har vi inte pratat om den roll detta får på hur våra städer kan utvecklas där människan är den viktigaste utgångspunkten.

Men den kanske viktigaste effekten av ett ökat cyklande är den hälsoeffekt som ett dagligt cyklande innebär för individen och för samhället.

VÅR MISSION

Vi drivs av en tydlig och kraftfull mission. Vi kallar den ”10 - 20 - 30” som innebär att vid resor under 10 km ska 20% av svenskarna välja cykeln till 2030.

För att detta ska bli möjligt krävs de bästa idéerna och målmedveten handling i form av ökade resurser, mer yta och bättre framkomlighet.

VÄRLDEN HAR BLIVIT FÖRÄNDRAD

Hela världen har präglats av pandemin där vi i Sverige börjar komma tillbaka det ”nya normala.” Det vi har lärt oss är att det finns mycket som vi gjorde som vi kan göra på ett annat sätt. Att cykla istället för att ta bilen eller bussen till arbetet och skolan som exempel.

Fler länder än i Sverige har haft en mycket kraftig ökning av cyklandet där människor har upptäckt fördelarna med att cykla.

Värdet av att behöva resa till en arbetsplats har blivit omprövat. Det pratas nu om att det nya kan vara 3-2-2 där vi är på arbetet 3 dagar, jobbar hemifrån 2 dagar och är lediga 2 dagar.

Cykeln på tåget öppnar upp den svenska fjällvärlden för cyklister. Foto: Sven Persson

Lobbying

Det har varit en kort tid sedan årskongressen den 20 juni 2021 där vår lobbying har handlat om att skriva yttranden, medverkat i debattartiklar och pressmeddelande. Utöver detta gör vi även påverkan i de projekt och verksamheter som vi är med i.

YTTRANDEN

• Infrastrukturplaneringen

Cykelfrämjandet lämnade synpunkter på det inriktningsunderlag som Trafikverket hade tagit fram inför den nya transportplanen som kommer våren 2022. Vi lyfte fram fyra saker;

- 1- Tydligare koppling till den Nationella cykelstrategin och Trafikverkets Cykelbokslut som tydligt visar var bristerna finns.
- 2- Förutsättningarna för att öka cyklandet är olika i Sverige. Ex.vis är det större möjligheter i Skåne och storstäderna att koppla ihop kommunerna med cykelvägar än mellan kommuner i Norrbotten. Detta behöver transportplanerna ta hänsyn till.
- 3- Mer pengar till kommunerna då det är där den mesta cyklingen sker idag och där det finns den största potentialen för att öka cyklandet kraftigt.
- 4- Inriktningsunderlaget måste få bättre stöd i lagstiftningen så att trafikregler som påverkar cykel i transportplanen inte blir en begränsning.

• Enpersonsfordon

Regeringen skickade ut ett förslag från Transportstyrelsen där de hade föreslagit flera förändringar som både vi, Svenska Cykling och Svenska Cykelstäder tyckte var mycket negativt för cyklister.

Begreppet cykelpassage var föreslaget att tas bort utan att visa vad alternativet skulle vara för vägghållarna. Att bara ta bort något gör inte passager säkrare.

Att cyklister skulle tvingas att använda en cykelbana. En förutsättning för en sådan regel är att det då finns krav på hur bred en cykelbana ska vara som saknas idag.

Elcyklar skulle kunna utvecklas om den effektbegränsning på motorn som finns idag skulle tas bort.

• Byggregler

Transportstyrelsen har tagit fram förslag som när de träder i kraft den 1/2 2022 kommer att ställa större krav på hur en vägghållare **SKA** utforma trafikmiljöer för cyklister som;

Gator och torg som trafikeras av gående, cyklister och motordrivna fordon ska utformas och möbleras utifrån gående och cyklisters behov.

Ny blir det upp till vägghållarna att omsätta reglerna i utformningen av en cykelväg.

DEBATTARTIKLAR

• 21/9 2021

[Avskaffa reseavdraget som gynnar bilpendling före kollektivtrafik](#), var uppmaning till riksdagspartierna och regeringen från 2030-sekretariatet och dess samarbetspartners.

• 9/2 2021

Genom [Svenskt Friluftsliv](#) var vi en av 23 organisationer som brinner för en aktiv fritid i naturen där vi lyfte fram att bidraget som ligger på 48 miljoner inte har höjts sedan 2105.

• 28/2 2021

Vi har genom Skandinaviska Vägmarkeringsföreningen medverkat i en debattartikel i Dagens Industri om att cykelinfrastrukturen måste få högre investeringar för att prioritera cykeln.

PRESSMEDDELANDE

• 1/3 2021

Vi har tillsammans med Svensk Cykling och Svenska Cykelstäder lyft fram de nackdelar som det skulle innebära om förslag som tillhör Enpersonfordonsutredningen skulle gå igenom. Det återstår att se vad regeringen gör av förslaget.

VÅRA SEGRAR

Regeringen har gett Transportstyrelsen i uppdrag att se över följande regler;

- Cykling mot enkelriktning.
- Undantag från stopplikttid vid röd signal när cyklisten gör en högersväng.
- Allgrönt för cyklister.
- Alternativ till 1,5-metersregeln vid omkörning av cyklist.
- Cykling i bredd.

De skulle också se om det fanns andra regler som skulle behöva förändras. Arbetet ska vara klart till sista oktober 2022.

Vi har skickat in ett omfattande dokument på vilka förändringar som vi ser för att öka och göra cyklandet säkrare. Den handlar om både regler eller nya vägmarkeringar där detta är några exempel.

Projekt

Cykelfrämjandets kansli driver flera projekt som är externt finansierade och tidbegränsade, i vissa fall övergår projekten till vår kärnverksamhet.

CYKELVÄGSANALYS

Projektet "Cyklisternas Cykelvägsanalys" är för att ta fram, testa och utvärdera en metod för att inspektera och analysera cykelvägnät. Projektet finansierades via Trafikverkets stöd till ideella och avslutades i december 2021.

S.I.C.T.A

Sustainable Innovation for Children Transporting Actively är ett projekt för att forska kring åtgärder för att öka barns cyklande. Det finansieras av Vinnova och leds av forskare på Luleå Tekniska Universitet.

CYKELVÄNLIG SKOLA

Cykelfrämjandet har varit samarbetspartner i projektet Cykelvänlig skola som drivs av Svenska Cykelstäder. Projektet har startat plattformen cykelvänligskola.se som har som mål att främja hållbara och hälsosamma skolresor för barn och ungdomar.

HÅLLBARA LEDER

Projektet syftar till att stötta kommuner och regioner i planering och anläggning av hållbara leder i naturen för cykling. Fokus ligger på tätortsnära och välbesökta områden som har behov av åtgärder som underlättar cykling. Projektet stöds av Svenskt Friluftsliv.

RÅDET MOT HÖGERSVÄNGS-OLYCKOR

Syftet med projektet är att höja trafiksäkerheten för cyklister genom att uppmärksamma konflikten mellan cyklar och tunga motorfordon vid högersväng. Projektet har finansierats via Trafikverkets Skyltfond.

CYKELVÄNLIGAST

Arbetsgivare har en viktig roll att uppmuntra, stötta och att underlätta för sina medarbetare att cykla till och från jobbet. Stockholms stad och Cykelfrämjandet startade under 2019 projektet Cykelvänligast i Stockholm där Cykelfrämjandet ingår som en samarbetspartner.

CYKELPARKERING	SÄMSTYCKELAR	CYKELHÄLM	CYKELPUMP	CYKELBELL
CYKELNYCK	CYKELKEDJNING	STYRDOCUMENT	MÄTNING	CYKELKALENDRER
ELCYKELAR	SÄMSTYCKELAR	KOMPRESSORPUMP	STYRDOCUMENT	LEDARSKAP
TRÄGGHETSTEST	TORNA KLÄDER	DÖRRÖPNING	CYKELFILM	CYKELREPARATION

BIKEABLE CITY

Sveriges befolkning rör på sig allt mindre, med ökad risk för fysisk och mental ohälsa. Den potential som finns i att cykla och gå till skola, arbete och ärenden har en potential att utnyttjas mer än vad som sker idag. Projektet är en modell för stadsområdesutveckling för aktiv transport och vardagsmotion med stöd från Vinnova.

CHECKLISTA FÖR BÄTTRE CYKELVÄGAR

Är en handledning som hjälp för våra kretsar för att granska om de får en vägplan från Trafikverket som innehåller cykelvägar.

FORTSATT FOLK: HÄLSA

Med stöd av Naturvårdsverket sprider vi kunskap om allemansrätten, folkhälsa och social hållbarhet till våra medlemmar och andra intresserade cyklister. Projektet avslutades hösten 2021.

TRANS-BALTIC SEA BICYCLE ROUTE

Trans Baltic Sea Bicycle Route är ett samarbetsprojekt för att utveckla en cykelturistled mellan Stockholm och St. Petersburg, tvärs över Östersjön med stöd från Svenska Institutet.

STIGCYKLING FÖR BARN OCH UNGA MED NPF

Den får stöd av Svenskt Friluftsliv och under året ska nå ut till grupper i flera delar av landet. Projekt ska få barn med NPF att mer regelbundet vara ute och stigcykla för att må bättre och bättre kunna klara av skolarbetet. Projektet till december 2022.

FRIHET PÅ CYKEL

Vi tycker att det är en självklarhet att alla – stora som små – ska få chansen att lära sig cykla. Under vår verksamhet Frihet på cykel anordnar vi cykelkurser för nybörjare runt om i landet.

SVERIGES CYKELRIKS

*Ska skatteregler underlätta
cykelpendling?*

Verksamhet

Projekt som övergår i återkommande årliga aktiviteter kallas för verksamheter där syftet är att vidmakthålla och utveckla dessa. Dessa är vår kärnverksamhet som kansliet är uppbyggt efter.

CYKELTURVECKAN

Cykelturveckan (CTV) är Cykelfrämjandets klimatsmarta sommarevenemang som har genomförts under många år med undantag av sommaren 2020 och 2021 då det ställdes in på grund av pandemin.

Genomförs vartannat år, senast 2020 så nästa gång blir 2022. Under 2021 har vi gjort två tema-undersökningar med Cykelpanelen som har byggts upp via Cyklistvelometern om vintercykling och turismcykling.

KOMMUNVELOMETERN

Är en nationell granskning och jämförelse av kommuners arbete med cykelfrågor. Syftet är att kunna jämföra nuläget i en kommun gentemot andra kommuner, se förändringar över tid samt belysa områden där det finns förbättringspotential. 2021 hade vi ett rekordhøgt deltagande med 57 kommuner representerade.

SVENSKA CYKELSTÄDER

Svenska Cykelstäder är en förening som idag utgörs av ett 40-tal kommuner, regioner och organisationer som målmedvetet arbetar för ökad och säkrare cykling. Cykelfrämjandet sköter föreningens kansli.

SVENSKA
CYKELSTÄDER

NATIONELLA PERSONTRANSPORTRÅDET

Drivs av Trafikverket och träffar olika intressegrupper som använder den statistik som de tar fram så att den möter användarnas behov.

CYKLISTVELOMETERN

Är en nationell nöjdhetsundersökning där alla cyklare i Sverige har möjlighet att tycka till om cykelförutsättningarna där de cyklar mest.

RIKSDAGENS CYKELNÄTVERK

På uppdrag av Svensk Cykling driver Cykelfrämjandet ett cykelnätverk i riksdagen som anordnar seminarier, studiebesök och sociala cykelaktiviteter för riksdagsledamöter.

SVENSK CYKLING

Cykelfrämjandet deltar i Svensk Cyklings styrelse som är en paraplyorganisation. Den samlar Cykelbranschen, Cykelfrämjandet, Svenska Cykelförbundet, Naturskyddsföreningen, Vätternrundan och Svenska Cykelstäder till en stark röst för Cykelsverige.

#CYKELVINTER

Med inspiration från vårt grannland Finland har vi lanserat #cykelvinter, med syfte att sprida ljus och cykelpepp i vintermörkret.

När mörkret rullar in över Sverige kan synlighet rädda liv – därför delar vi ut cykellampor. Kampanjen är pausat på grund av pandemin.

UPPSATSSTIPENDIUM

Cykelfrämjandet delar ut ett stipendium på 10 000 kr till den bästa uppsatsen på temat cykling som examinerats under föregående år. 2021 gick stipendiet till Gustaf Holmström och Anton Nordvall för rapporten

”Cykelvägar anlagda på befintlig jord: En utredande studie om hur en cykelväg anlagd på befintlig jord står sig mot en cykelväg anlagd på nytt material”

Marknadsföring

Syftar till att utveckla våra kretsar och påverka så att fler människor väljer att cykla. Blir vi tydliga i våra budskap lockar vi fler att bli medlemmar. Fler medlemmar ger oss ökade intäkter och vi blir en starkare röst för ett bättre Cykelsverige. Så här ser utvecklingen ut kring några av våra mål.

VI BEHÖVER BLI FLER

Vi har för närvarande drygt 4300 medlemmar. Medlemsantalet har inte haft samma ökning som cyklandet i Sverige har haft. Målet är att;

- **Fördubbla antalet medlemmar till år 2025.**

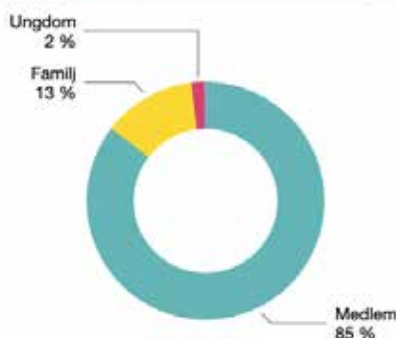
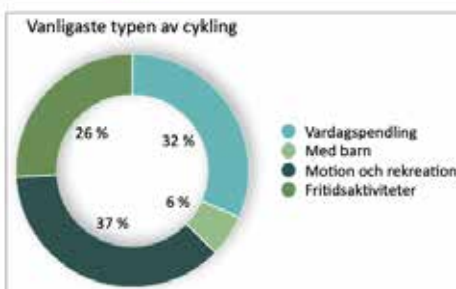
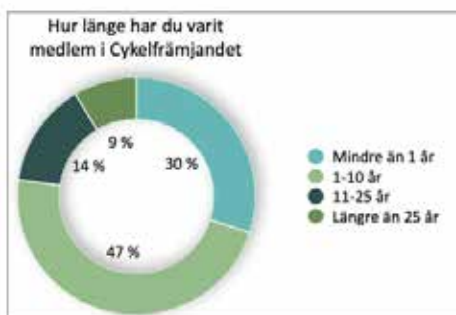
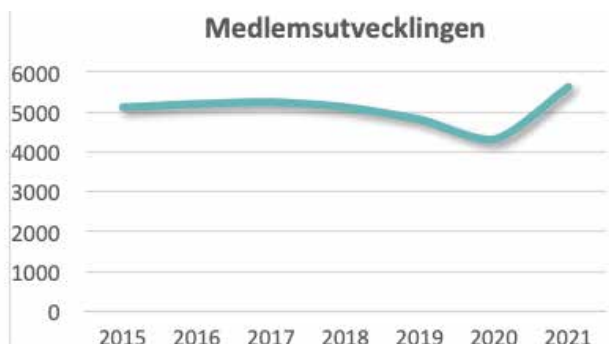
VI BEHÖVER BLI YNGRE

För att föreningen ska kunna utvecklas vidare behöver vi jobba aktivt med en förnyring av medlemskåren och av lokalföreningarnas styrelseledamöter.

Som framgår av diagrammen har vi en utmaning för att nå våra mål. 2021 blev en trendbrott då vi fick en stor ökning av våra medlemmar. Vi ökade också andelen ungdomar vilket är positivt trots den låga nivån.

Det syns också vid den enkät som våra medlemmar svarade på i höstas där 30 % bara hade varit medlem mindre än ett år.

De svarade också på vad den vanligaste cyklingen som de gjorde var. I takt med att vardagspendlingen till arbete och skola ökar kan vi sätta en större press på våra väghållare att bygga upp en bättre infrastruktur för cykel. Just infrastruktur var klart viktigaste området som de vill att vi arbetar med.

KOMMUNVELOMETERN

Kommunvelometern har utvecklats till ett sätt för kommuner att "tävla" om att bli bäst på cykel i landet. Under årens lopp har fler än 100 kommuner varit med. 2020 deltog 40 kommuner där Uppsala vann för andra året.

- **Målet var att öka antalet till minst 45 deltagande kommuner 2021.**

Det uppsatta målet för 2021 nåddes med råge då det är 57 kommuner som är med i årets upplaga.

Det är en utmaning att hitta fler kommuner som inte har varit med då det finns kommuner som istället för att vara med varje år nu är med vartannat år.

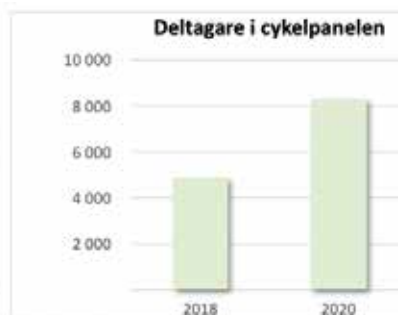
CYKLISTVELOMETERN

Är en webbaserad enkät som genomförs vartannat år där cyklister kan sätta betyg på sin egen kommun. 2020 var det 17977 cyklister som tyckte till och resultatet kunde sammanställas för 83 kommuner.

- **Målet är att öka antalet till 20000 personer och 100 kommuner till 2022.**

Utveckling att locka lokala cyklister att återkoppla på hur det är att cykla i sin kommun har utvecklats åt rätt håll som gör att målet nästa år är inom räckvidd.

Fler cyklister som betygsätter sin kommun ger också en återkoppling genom de fördjupade rapporter som kommunen ifråga får.

Om Cykelfrämjandet

Cykelfrämjandets mål är tillvarata alla cyklisters intressen så att fler kan och vill cykla mer och oftare. Vi jobbar för en bättre, säkrare och mer attraktiv cykelmiljö. Våra medlemmar är organiserade i ortskretsar, från norr till söder, och står för en viktig del av engagemanget. Föreningen har ett kansli i Stockholm och volontärer som engagerar sig över hela landet. Vi genomför den årliga granskningen *Kommunvelometern* av kommunernas arbete för cykling och *Cyklistvelometern* – en undersökning av cyklisters nöjdhet med cykling i sin kommun.

Cykelfrämjandets mål har sedan starten varit att samla alla sorters cyklister. Det är fortfarande vår ledstjärna och vårt motto. Välkommen även du att engagera dig i vår verksamhet.

